

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs A Saxo Ferrato In primam Codicis Partem

Bartolus

Lugduni, 1567

Euictionibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96119](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96119)

ADDITIO.

AND BARB. C. Nonationi. Circa ista nonatione vide...

De solutionib. & liberationib. Rub. XLIII. LEX VIII.

Suras. Tenementi istum tert. quod quis non potest cogi qd debet in uno...

ALEX. C. Suras. Hic alleg. Bar. in l. v. ff. de pbo. oblig. z vide qd nor. diri post Bar. in l. i. ff. de eo qd cert. loc. z bal. hic.

Inquisitio. In generali sermone non continetur persona loquentis. hoc dicit. CLAVD. DE SEISS. C. Hic ex causa. Hoc dicit notabile z singulari bal. in l. q. Rome. in pn. ff. de p. obl. z refert ibi Alex. in l. xviii.

Impropetunia. Non debet quis petere id cuius contrarium non esset postulatorus. hoc dicit.

De acceptationib. Rub. XLIII. LEX I.

Amibi. Pupillus cum auctoritate tutoris potest per acceptationem liberari. hoc dicit.

Donationis. Per Aquilianam stipulationem, z acceptationem insequant omnis tollitur obligatio, nisi per restitutionem restitueretur. hoc dicit hec lex.

De evictionib. Rub. XLV. LEX I.

An sumptus quos facit emptor in lite a venditore illos recuperet. Venditor hereditatis no tenet de evictioe reru singulariu, nisi specialiter nenda. Circa hanc legem gl. querit vna questio...

ALEX. C. Venditor recuperet. Quando venditor teneatur ad expensas emptor, in causa evictionis addit tamen quod lite pen...

dente emptor non potest petere sumptus a venditore, secundum Ba. in l. cum testamento. s. de testa. manu. quod verum tenendo...

Doniam. Donator non tenetur de evictione nisi promiserit. h. d. Quert glo. hic. z distinguit. vtruz donator teneatur de evictione quam...

Urem. Antequam res emittatur non potest emptor contra venditorem habere regressum. hoc dicit. hoc verum nisi in casibus. quod dicit in gloss.

ALEX. C. Qui rem. Probatur in l. i. ff. si postulatorus de pro. stip. LEX VIII. Datio in solutum similis est emptio. z simili modo de evictio...

In his predijs. Hec est bona lex. z munit nenda antequam res tractetur, vel pretium solvatur. potest emptor petere, vt pignoris obligatio dissolvatur. hoc dicit. z est bona lex.

Non dubitatur. In contractu emptiois debetur evictio, etiam si non promittatur. hoc dicit. z bonum casum habet multum.

AND BARB. C. Non dubitatur. In materia evictionis vide Ludovic. Roman. in consil. cclvii. LEX VII.

Uthore. Sufficit quod denunciatur principali, nisi certus fideiussor ignovaverit. h. d. hoc bona lex.

Venditori nescienti litem motam, est denunciandum. Emptor de evictione non agit si non denunciavit, vel cotumax fuit. vel si per injuriam iudicis condemnatur. hoc dicit. Quert...

Uptor. Per injuriam iudicis condemnatur. hoc dicit. Quert vt detur dicere quod non idem in eum qui certus de reg. ar. vi. dicit tibi hoc anno contrarium. nam in denunciatione que continet nuda notificatione procedit illa regula cum qui certus...

Uptor. Licet enim sciam litem esse motam, tamen ego nescio si tu velis quod veniam ad defendendum, vel ad assistendum in lite, forte tu confidit tantum de re, quod sufficit.

ALEX. C. Emptor. Adde Bart. in l. qui absente. de pro. u. de quod etiam qui recipit rem in solutum, debet denunciare. ubi glos. z Bar. s. de sentent. C. Adde an debeat habere evictionem ad denunciandum. Joan. And. in tracta. de o. l. an ad dit. in pn. z quod venditor sciens litem motam sit denunciandum, tenet Joan. And. in addit. ad Spec. in tit. de emp. z vid. g. fin. vbi allegat text. in fin. in l. si parentes. j. cod.

ALEX. C. Quert gl. Aude moder. in cap. fin. de emp. z vendi. ALEX. C. Notificatio. Jde tenet Spec. de emp. z vid. g. fin. ff. de emp. z vendi.

Controversia. Si sit denunciatio, z res emittitur, de evictione agitur, secus si non emittatur. hoc dicit.

Infines agri. Quod per actionem finium regundorum emittitur, in actione ex empto pro evictione venit, secus si non emittatur, sed ex alia causa per iudicem adiudicetur. hoc dicit.

Exceptio. Quem de evictione tenet emptor, tanquam fideiussorem emptor agitur, rem repellit exceptio. hoc dicit. Not. secus in herede fideiussoris, vt videbitis infra eodem l. fin.

Jue. Etiam antequam res emittatur potest ad interpellari agi, si hoc agatur. hoc dicit.

LEX

XIII.

Job causam. Si uictio fiat a iudice pars obligatur de euictione, et ideo eum agere repellit exceptio. hoc dicit. Flor. q. iudex facit pars facere videtur. Simile uictio s. in cau. iudic. l. j.

ADDITIO

ALEX. Si ob causam. Adde Bar. ad hac. l. in l. meminerint. s. unde vi. Ho. quod facit iudex, pars facere videtur. L. i. per la. dno. Ho. s. si emptor. de re iud. q. ibi habetur nam in proposito ibi licet pars non possit recedere a contractu uenditionis, tamen iudex potest. Secundo et magis proprie ad hanc limitationem secundum Bald. in l. i. de iure fil. lib. x. et per Aug. in rep. s. ex non scripto. Insi. de iure natura. ubi tenet. quod tunc factum iudicis reputetur factum partis, quando illud claudatur sub administratione iurisdictionis, alias secus. quod no. Item ad istam adde quod notat Bald. in l. ord. o. et supra dixi in verfic. modo quero. de execut. rei iudica. et adde quod dixi secundum An. addendo Bald. hic per istum textum, qui etiam limitat in facto iudicis qui certe potest. et facit ad not. questio Bal. in l. j. in ver. sic. hoc facit ad questionem. supra si l. i. et u. cetero.

LEX

XIII.

Iue possessio. Quem de euictione tenet actio, tanquam heredem in capitis eundem agentem repellit exceptio hoc dicit. Secus est in herede fideiussois, ut infra eodem l. finali.

LEX

XVI.

Uper empti. Re euicta agitur de euictione ad interesse pretij, fructuum, vel meliorationem. hoc dicit.

LEX

XVII.

Icum questio. Re euicta per sententiam agitur ad interesse, secus si ipse restitueretur.

LEX

XVIII.

Istatus. Si emptor succubuerit, regressiam de euictione habet, secus si obtruncat hoc dicit. Quod hic dicit ad uenditorem non posse reuerti quando obtruncat, non intelligas actione ex empto, quasi res sit euicta, sed actione ex empto, quasi res non sit defensa, sicut dixi s. eod. l. j.

LEX

XIX.

Iobligata. Emptoris prescriptio, prodest uenditori. hoc dicit.

LEX

XX.

Iparentes. Re euicta agitur de euictione, etiam contra uenditoris heredes, nec ex eorum persona potest in integrum restitutio impetrari hoc dicit. C. Not. ter. ibi, nec uobis ut defendatis. et ad illud, quod dixi in l. emptor, s. eod. tit. modum denuntiandi dicam uobis l. j. propt.

ADDITIO

ALEX. Heredes. Item l. cum duabus sequentibus allegat Bartol. in l. i. de iuris. s. si certum petat. et Bart. in l. stipulatio lita. in punc. de uerborum obligationibus.

LEX

XXI.

Upti. Etiam si post longum tempus res euincta, de euictione, agitur, si fuit legitime denunciata, hoc dicit. Circa legem nostram quero de foro ma. huius denunciationis, quam emptor debet facere uenditori. Respond. Primo debes facere uenditorem certum, quod lis est mota tibi, ut s. eod. l. si cum questio, et ideo puto quod debes sibi ostendere libellum in publicam formam, et eicopiam dimittere, alias enim ipse non reddat certus quod lis mora fuerit, quare enim ipse hoc tibi credere debet, qua certiorazione facta debes ei denunciare, vel protestari quod ueniat ad defendendum. Ista autem uerba, quibus uerbis vis componere vel secundum formam l. s. de peri. et commo. rei uend. vel secundum formam legis prececa datus vel secundum formam huius l. j. et l. cum successores.

ADDITIO

ALEX. Forma. Tene menti hanc formam denunciandi. Idem dicebat Bartol. in l. non solum, s. morte. de oper. no. nunc. Adde quod no. in c. si de emptione et uenditione, et de causam. de electio. quod no. Bart. ibi dixi post Imolam in l. j. in fi. sol. mar. Et de hac forma uide Bald. in l. si cum questio. s. eod. et ibi tenet contra bart. et ibi bart. facit quod no. bar. in l. j. q. de oper. no. nunc. et uide bal. in l. libera. s. de senten. et bart. in l. qui alienam. s. de pro. eu. et bal. in l. emptor, s. eod. ubi tenet contra Bar. ibi. Et hic ad de pulez. Aug. et Imol. in l. cum ex causa. de uerborum obligat.

LEX

XXX.

Onex eo. Bona fides presumitur, nisi probe tur contrarium. hoc dicit. De hoc dicit et in l. cum querebatur. uide vi.

tionibus. Cum Bartol. concordat Aug. et Imol. in l. execut. ou. s. in solidum. de uerborum obligationibus.

LEX

XXII.

Am tibi. Ex stipulatione de indemnitate potest agi cum id pro quo res est obligata, fuerit solutum. hoc dicit.

LEX

XXII.

Am successores. Re euicta agitur de euictione si fuit demum euictio, vel si non potuit reperiri, cui denunciareretur. hoc dicit.

LEX

XXIIII.

Ipost perfectam. Quando euictio immineat in limine contractus emptor non cogitur ad soluendum pretium, nisi sibi caueatur idonee. Hoc dicit h. c. no. lex. Opp. ff. co. l. emptor. ubi uenditor non tenetur cauere de euictione. Sol. hoc est uerum, nisi in limine contractus euictio imminet. Quero utrum debeat prestari satisfactio pro illa euictione que ex illa causa tantum imminet, an generaliter. Sol. hoc non firmat. Similiter doctores uidentur uelle quod generaliter per l. h. de relem. uend. et tene me. et hanc leg. Ex hac enim l. sunt facte mille malitie, nam supponit emptor quendam qui litem mouit, ut possit habere fideiussores de euictione, quid enim tunc fiet, quando uenditor fecit hoc fieri malitiose ab emptore. Et tunc compellitur emptor iurare, quod per calumniam non facit sibi mouere litem, et eodem modo compellitur iurare ille qui eam mouet, ut s. de posit. l. j.

CLAVD. DE SEISS. Euictio imminet. Ista limitat Imo. in la. dno. pio, s. si post. ff. de re iud. non procedere q. si pretium solvendum esset alij quam uenditori, q. tunc omnino cogitur soluere. Sed ibi Alexan. tenet contra. Et ad materiam huius legis uide cautelam pro emptore per Lepol. cautel. c. xxij.

ADDITIO

ALEX. Idonee. Uide in la. dno. pio, s. si post. de re iud. Ho. q. ubi imminet euictio in limine contractus, debet prestari fideiussor. adde q. no. bar. in l. habitatione. s. si. p. istu. ter. de peri. et com. rei uend. et que dixi p. ipsa iura in l. comodat. cu. sequen. ff. com. post. bar. Si autem uenditor tenuerit rem esse alienam incontinenti potest ante euictionem eueniri. Tertius est singularis in l. feruus quem. in fi. de act. empt. et gl. in l. i. s. eo. et bal. post. bar. l. j. s. stip. de preto. stipul. et ibi etiam ponit omnes casus in quibus cauetur de euictione. et uide no. quest. per Bal. in l. familie. la. j. s. fa. er. c. sic. quando euictio uenit a patre, an ego teneat si imminet euictio in limine contractus. Collige ex notatis p. Bal. in l. j. s. de bon. mater. et uide ibi Bal. qui ponit, an si non offerat fideiussor in casu huius legis, emptor teneatur ad usuram pretij non soluti, et q. dicit not. Adde ut per Jo. and. in add. ad Spe. in ti. de emp. et ven. s. si. p. ma. additio. Et an si uia sit obuandi fraudibus, de quibus in hac l. uide Jo. and. eo. tit. p. allega. in s. j. ver. primo autem. in add. incipien. facile ergo erit.

LEX

XXVI.

Iquis tibi. Re perempta non timet uenditor periculum euictionis. hoc dicit.

LEX

XXVII.

Ifundum. Qui emit rem alienam scienter, non habet regressum de euictione, etiam ad pretium, secus si ignoranter. hoc dicit.

LEX

XXVII.

ALEX. Si fundum. Uide in l. emptor, s. h. de act. emp. et glof. Aug. Bar. et doc. in l. si familie eriscunde. et gl. et Bal. in l. non du bitatur. supra eod. et hic.

ADDITIO

CLAVD. DE SEISS. Secus si ignoranter. Quod dicit glo. quando fecisset emptor sibi repositum de euictione, uide pro limitatione glo. notab. in c. Imperialem. in uerb. actione. de pro. hib. feud. alien. per Federic. et ibi doc. uide etiam Bart. in l. cu. vir. ff. de usufr. p. et Bal. in c. j. s. ad hec. de paciura. firmand. et Art. in l. qui Rome. s. si. de uerb. oblig.

LEX

XXVIII.

Uptori. Emptor potest se defendere, etiam ex iuribus uenditoris. hoc dicit.

LEX

XXIX.

Ipermutationis. In contractu permutationis re euicta denunciatione solemniter facta agitur de euictio. hoc dicit.

LEX

XXX.

Onex eo. Bona fides presumitur, nisi probe tur contrarium. hoc dicit. De hoc dicit et in l. cum querebatur. uide vi.

ADDITIO.

ALEX. Non ex eo. De hoc per glo. z Inno. in cap. vigilanti. de prescrip. z hic quando non habet titulum reprobatum a iure secundum Bartol. nor. in l. quemadmodum. j. de agri. z cens. lib. xj. LEX XXXI.

Heredem. Quem de euictione tenet actio, vt si repellit exceptio. h. d. hec singularis. l. Et est casus quem nescio alibi. Rationem autem huius legis inuestiga per te. Tangitur per gloss. ff. de le. j. l. z quidem.

Creditorum euictione pignoris non habere. Rub. XLVI. LEX I.

Tendens rem tanquam tutor vel curator, licet non teneatur de euictione, tenetur tamen se ostendere talem legitime.

Am iure. ad hoc tenetur vt doceat se creditorem, alio potiore, aliter de euictione non tenetur, nisi expresse promiserit, vel in dolo fuerit, h. d. cu l. seq. Oppo. s. tit. j. l. non dubitatur. Sol. quando quis vendit rem vt suam, z tunc de euictione tenetur etiam si mil dicat. Quandoq; vendit rem non vt suam, sed vt alienam, z creditor tunc non tenetur de euictione, sed tenetur ad hoc vt doceat se creditorem alio potiore, quod tene menti. Et hoc ego dico qd quando aliquis vendit rem tanquam tutor, vel tanquam procurator quod licet non teneatur de euictione, tenetur tamen se docere tutorem legitimum, vel procuratorem legitimum, per hanc legem, quod perpetuo tene menti. qz allegauit millies.

ADDITIO.

ALEX. C. Tanquam tutor. Nota qd tutor vel procurator non tenetur de euictione, z vide istu tex. no. Bar. in l. si. s. z si prefata. s. de iur. deli. licet aliqui dicunt ipsuz no bene dixisse, z adde bar. in l. procurator qui pro euicid. ff. de proc. z in l. j. ff. de proc. stip.

De patria potestate. Rub. XLVII. LEX I.

Filius. Libertas a patria potestate prescribitur longo tempore, hoc dicit in sumario.

ADDITIO.

ALEX. C. Si filium. Et de intellectu huius l. z gl. vide Bart. in l. j. s. si aduer. rem iud. z in l. post mortem. ff. de adop. An iudei. z Saraceni habeant filios in potestate, vide post Bart. in litem in potestate. ff. de his qui sunt sui vel alie. in. z qualiter probetur patria potestas, vide Bald. in l. j. ff. solut. mari.

LEX IX.

Nec filium. Contra negantem se filium est imposita pena per senatus. con. z sunt introducte actiones prejudiciales, z pater cogitur alere filium maiorem triennio, minorem autem triennio cogitur mater lactare. hoc dicit.

ADDITIO.

ALEX. C. Mater lactare. Not. qd mater cogitur lactare filium vsq; ad trienniu. adde qd legitur in c. si. de conuer. fidel. z in l. j. s. de infra. Fallit nisi mater esset ita nobilis, cui esset verecundia, argu. l. nepos proculo. ff. de verb. sign. vel qz esset paupercula, vt qz vel let lactare ex transeo causa lucri. l. sed z si hereditas, cum ibi scripsit. ad exhib. z quod ibi dicitur. intelligas etiam patre inuito. l. j. in princ. cu gl. in vers. iusta causa. de lib. exhib. vide per Mo. in l. si cum dotem. s. si autem in sensu. in tex. ibi omnem talem mulieri, zc. vbi habes no. quod mater de dote tenetur alere filium, qz not. z Bal. in l. alimenta. s. de neg. gest. z gl. hic in vers. nomine. z Bal. hic. z bald. in l. sed z si. s. j. ff. ad exhib. vbi hanc l. limitat qd mater non tenetur propter inopiam z necessitatem laborandi. z bartol. in trac. alimen. z in l. si quis lib. s. si mater. ff. de lib. agn.

De adoptionibus. Rub. XLVIII. LEX X.

Cum in adoptionis. Datus in adoptione alicui ex ascendentibus eis solis ex testamento, z ab intestato, succedit vt filius, datus vero ex transeo ex testamento capit quantum ei relinquitur, z non vltra, ab intestato succedit vt filius succedit etiam patri naturali. Item per emancipationem omnia iura adoptionis tolluntur, hoc dicit tota ista lex.

ADDITIO.

ALEX. C. Cum in adoptionis. Et ista l. z s. admonemus. z s. at hi qui. allegantur in gl. dicitur filium datum in adoptionem a no materno, non posse patri legitimo z naturali ab intestato succedere.

re, sunt correcti pauth. de her. ab. itest. s. j. ibi. siue sue potestatis, siue sub potestate sunt constituti, z no. tenet Bartol. de P. a. in trac. suo de succ. ab. intest. in princ. z in i. art. principali. z addit. s. nulla vero. in d. auth. per quem videtur esse concepta ista lex in casu e contrario ad primum supra dictum.

De emancipationibus liberorum. Rub. XLIX. LEX I.

Slex. Hic est bonus casus. Qui habet iuris dictionem ex l. municipal. potest eam exercere inter volentes. etiam no subditos, z viros habeat apud omnes. h. d. Tene menti hac legem. Not. argu. quod notarius creatus auctoritate communi vnius ciuitatis potest facere instrumenta in alia ciuitate que vires habeat in omni loco. Facit etiam quod si foras sis facit hic testamentum secundum formam statuti huius ciuitatis quod valeat. Facit etiam ad multa alia que ex animo plene in repel. cunctos populos, z de summa trinitate, z fide catholica.

ADDITIO.

ALEX. C. Notarius creatus. Adde bartol. in l. nec si. s. c. cum, in si. ff. de adop.

LEX IIII.

Nec auctus. Not. quod beneficia non conceduntur cu alterius iniuria, vt l. i. s. merito. ff. de iur. iud. Quero vtrum in casibus illis in quibus potest pater cogi emancipare filium, an eisdem casibus e contrario cogatur filius retinere vel recipere emancipationem. Gloss. hic tenet quod non. Item in auth. quibus modis nat. est sic. sui. s. generaliter. In contrarium videtur tex. in l. quidam cum filium ff. de verborum obligationibus, z ibi dicit.

ADDITIO.

ALEX. C. Nec auctus. Adde Bal. in l. quamuis. s. de fideicom. P. P. A. V. P. C. de Bal. de Bel. in tracta. de quest.

LEX V.

An infans possit legitimari.

Filius. Parces possunt emancipare filios absentes sperato relicto scripto, z eorum accedente consensu, nisi essent infantes, quorum consensus requiritur. h. d. hec bonale. Et sui interrogat quodam magno aduocato de Zulcia de tali questione. Bastardus infans fuit legitimatus, nunq; valeat talis legitimatio, cu eius consensus non interuenierit. Adde. qd no nisi eorum interueniat consensus, vt in auth. quibus modis nat. est. sui. s. illud tamen. Ego respondi qd illud debet intelligi secundu de terminationem huius l. nisi sit infans, per istum tex. quem no bene z signa, z tene menti.

ADDITIO.

ALEX. C. Interrogatus. Hanc l. alleg. Bart. in l. imperium. in primo gradu iusti imperij. ff. de iur. om. iud.

ALEX. C. Et sui interrogatus. z ad Bar. hic adde Bald. in l. suo incip. presupponitur qd dictus comes Sabaudie. addit. Bar. de Bre. Justi. de ado. s. si. z hic adde Bar. in l. iusti. ff. de his qui sunt sui vel alie. in. per Ang. in disp. sua. nobilis quidam generis Flo. de san. Be. in quadam disputacione. per Bald. in auth. p. terea. de nat. li. z no. casum in quo illegitimus pot legitimari sine consensu suo. Adde bonum casum etiam in quo filius multus potest legitimari, scz in casu quo filius occultet in arcam suam concubinam, quam pater suus vellet in vrozem ducere. ter. in auth. quibus modis nat. est. legi. s. licet. adde And. sic. consil. v. j. lib.

De ingratu liberis. Rubri. L. LEX VNICA.

Filius. Fili si sunt ingratu, reuocantur in patriam potestatem, hoc dicit.

CLAUD. DE SEI S. C. Potestatem. Nunquid autem emancipatus ab auo possit per patrem propter ingratitudinem reuocari in potestatem, vide Bartol. in lege qui. liberatus. ff. de adop. ptio.

De postliminio reuerfis, & redemptis ab hostib. Rub. L. LEX IIII.

Cum cognatos. No. quod quando vivus vel mortuus, non potest adiri hereditas si iuriter datur curator bonis, Idem dicit l. sequent. leg. dum. substitatur, an vivat aliquis, vel sit mortuus, nihil iterum potest fieri. De quo in lab. hostibus. ex quibus causis ma.